

ÉTIKAI KÓDEX

Kedves Tanítványunk!

Ismerd meg elvárásainkat, ajánlásainkat, s kérjük, tartsd is be őket, hogy azok az évek, melyeket itt töltesz, minél emlékezetesebbek maradjanak számodra!

1. ALAPELVEK

1.1 ÁLTALÁNOS ELVEINK

Filozófiánk, elképzeléseink nyilvánosak, s így mindenki pontosan tudhatja, mire törekszünk, mik a céljaink. Eszerint: fontosnak tartjuk, hogy megtaláld azokat a lehetőségeket, alkalmakat, amikor elmondhatod a véleményedet, ahol élhetsz jogaiddal, s azon munkálkodhatsz, hogy mindenkinek, aki ebben az iskolában tanul vagy dolgozik, jobb legyen.

Megerősítjük azon jogodat, hogy nevelésedbe, oktatásodba beleszólj, s elmondd, ha valamit nem találsz megfelelőnek. Egyik lehetőség, hogy az IDŐ-n keresztül (Iskolai Diákönkormányzat) nyilváníts véleményed. Az IDŐ mindannyiótok által választott testület, mely javaslatokat tehet az iskola fejlesztésére, működésére, szervezeti életére is.

Viszont az IDŐ nem a magánügyekkel, egyedi esetekkel foglalkozó testület, nem az a fórum, ahol egyes diákok panaszaival vagy tanárokkal kapcsolatos problémákkal foglalkoznak. Ezeket az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, igazgatóhelyettesekkel, vagy akár az iskolaszékkel kell megvitatni. Életkorodtól függetlenül jogod van akár közvetlenül az igazgatóhoz is fordulni problémáddal, de legjobb, ha az érintettnél kezded.

1.2 ESÉLYEGYENLŐSÉG

Az egyenlő esélyek alapelve elsősorban az értékelési különbségekre, valamint arra vonatkozik, hogy felismerjük, hogy mindannyian különbözőek vagyunk. Az iskola minden tanulójának és minden dolgozójának egyenlők az esélyei

- nemre, nemzeti-etnikai hovatartozásra, életkorra, vallásra, politikai nézetre való tekintet nélkül;
- családi állapotra, szociális körülményekre, általános megjelenésre való tekintet nélkül.

Közösségünk minden tagját egyenlő mércével mérjük, s mindenkit ugyanaz a tisztelet, bánásmód, udvariasság illet meg. Ez nem csak diák-diák között, de iskolai közösségünk minden résztvevője között is igaz. Célunk ennek tudatosítása, s minden diszkrimináció megszüntetése. Ezek az alapelvek megjelennek az iskola pedagógiai programjában, melyet elfogadott az iskola közössége, beleértve a szülőket, fenntartót is. A működésünk mindig összhangban lesz, kell, hogy legyen más iskolai alapelvekkel is, mint erőszak-ellenesség, gyermekvédelem, ifjúságvédelem alapelve stb. Ezek az alapelvek az iskolai élet minden területére kiterjednek: pl. osztályterem, sportversenyek, napi érintkezések, kapcsolatok iskolán belül vagy kívül.

Amennyiben egyének vagy csoportok úgy érzik, hogy nem bánnak velük igazságosan, a szükséges lépéseket meg kell tenni.

(Ugyanakkor figyelembe kell vennünk, hogy az egyenlő esélyek alapelve folytonosan változik, fejlődik, nem egy statikus vagy teljes, már komplex alapelv.)

1.3 ERŐSZAKELLENES ALAPELVEINK

- Alapelvünk, hogy iskolánk boldog, barátságos környezet, közösség legyen, ahol mindenki mindenkit tisztel, segít és támogat.
- Az iskola teljes mértékben támogatja az önzetlenséget, emberbaráti gesztusokat, közösségi szellemet, minden olyan elképzelést, mely összhangban van az iskola elvárásaival, szellemével, törekvéseivel.
- Semmiféle erőszak nem megengedhető. Senkit nem lehet megalázni, alulértékelni.
- Az udvariatlanságot, bántó viselkedést, akár szóban vagy lelki értelemben (legyen az szándékos vagy nem), erőszakos cselekedetnek tekintjük.
- Erőszakos cselekedetnek tekintjük továbbá azokat az írásbeli feljegyzéseket, telefonhívásokat, e-maileket, melyek bántók, támadó jellegűek, feszültségeket keltőek.
- A tanulóknak joga van a személyes tulajdonhoz, személyes információkhoz az iskolában. Nem becsületes dolog (ezért erőszakos cselekedetnek tekintjük) más zsebébe, táskájába belenyúlni, elolvasni más levelét, elektronikus üzenetét.
- Szigorúan s hivatalosan járunk el minden erőszak, kötekedés, rasszista megnyilvánulás, szexuális bántalmazás ellen, vagy az erőszaknak bármely más formája ellen.
- Mindenkinek felelőssége és kötelessége, aki szembetalálkozik bármely erőszakos cselekedettel, hogy tegyen ellene. Ez a felelősség minden diákra, tanárra és más iskolai dolgozóra is vonatkozik.
- Azok a szülők, akik szintén szembesülnek hasonló problémákkal, minden esetben tegyék szavá, értesítsenek bennünket, hiszen közös cél ezek megszüntetése, felszámolása.

2. MIT TESZNEK ÉRTED A TANÁROK?

A fiatalok nevelése, oktatása nem könnyű feladat. A mi iskolánk sokat vár el tőled. Mi szívósak és őszinték leszünk még akkor is, ha ez nem fog minden esetben tetszeni neked.

Mi, tanárok nem azért vagyunk itt, hogy beléd töltsük a tudományt, hanem azért, hogy segítségedre legyünk a tanulásban, önmagad megismerésében és a kultúra közvetítésében.

Mi, tanárok megpróbálunk

- nevelni, oktatni, a tanulást élvezetessé tenni számodra, nem csak éppen azt elérni, hogy átmenj a vizsgákon;
- megismerni, s törődni, foglalkozni veled;
- minden erőszakkal, rosszindulattal foglalkozni, megfélemezni;
- pozitívan, nyitottan állni melletted a tanítás során;
- partnerként kezelni téged, nem gátakat építeni a diákok felé;
- olyan légkört teremteni, melyben bátran elmondhatod a véleményedet;
- segíteni megtalálni önmagadat, motiválni, felfedezni az ismereteket;
- segítünk abban, hogy megbízható, független, hatékony tanuló légy;
- bátorítunk a kritikus gondolkodásra;
- segítünk, hogy megoldásokat találj, s a negatív nézőpontot (véleményt) megkérdőjelezzük;
- segítünk a kényelmedből kibillenteni, s új kihívások felé terelni;
- bátorítunk, s kérjük, hogy konstruktív légy, ne csak kritizálj;
- bátorítunk, hogy tegyél szellemi erőfeszítéseket, vállalj kockázatokat, s fogadd el, hogy néha alul is maradhatsz;
- becsületesen, segítőkészen osztályozunk, értékelünk;
- becsületesen, őszintén, segítőkészen számolunk be szüleidnek a végzett munkádról, segítünk abban, hogy megértsd, hogyan tovább;
- jó tanácsokkal látunk el a jövődet illetően.

A tanárok megértik, hogy

- nem lehetsz mindig tökéletes,
- lehetsz visszahúzó, félsz, s nem beszélsz szívesen az egész osztály előtt,
- nem könnyű a serdülőkort átélni,
- joggal várod el tőlünk az igazságosságot és a határozottságot.

3. BIZALOM

A diákok gyakran mondanak el bizalmas dolgokat tanáraiknak. Mi természetesen diszkréten kezeljük ezeket a kérdéseket, de nem minden esetben ígérhetjük meg, hogy nem továbbítjuk az információt. Ennek alapvetően az az oka, hogy felnőttek lévén, felelősek vagyunk értetek, s nem minden probléma megoldásában vagyunk kompetensek. De ebben az esetben is megbeszéljük veled, hogy milyen megoldást javaslunk, kihez kellene fordulnod.

A személyes információkat bizalmasan kezeljük abban a tekintetben, hogy nem beszélünk róla másokkal (pl. tanári szobákban, folyosókon stb.) De nem feltétlen ez a bizalom, ahogy fentebb is szó volt róla, hiszen vannak a tanároknak alapvető kötelességeik veletek szemben. Továbbítanunk kell minden olyan történést, lehetséges eseményt, mely bajt okozhat, vagy valamilyen módon árthat neked.

Alapelvünk, hogy semmilyen foglalkozáson a tanárok nem gyakorolnak rád nyomást abban az értelemben, hogy személyes információt csikarjanak ki belőled akár rólad, akár más társaddal kapcsolatban. Továbbá politikai hovatartozásukat sem hangoztatják, s nem fejtenek ki semmilyen politikai tevékenységet a veled való foglalkozás során.

4. AMIT NEKED KELL MEGTENNED

A jogokkal természetesen kötelességek is járnak, melyeket nem kerülhetsz el. Jogod van a saját előremutató véleményedhez, de nincs jogod

- sértő, intoleráns nézetek kifejtésére másokkal szemben, másokról; akár diaktárs, akár felnőtt,
- sértő, tiszteletlen és modortalan módon beszélni másokkal, vagy másokról,
- megzavarni a tanórát,
- az iskola alapelveit, értékeit csorbítani.

A kapcsolatokat - életkortól függetlenül - a kölcsönös tisztelet, a jó modor kell, hogy jellemezze. Az igazságosság mindenki számára kötelező!

A legjobb fejelem az ÖNFEGYELEM. A tanárok mindent megtesznek azért, hogy jó munkamorált fejlesszenek ki benned, támogatnak mindaddig, amíg az iskola tanulója vagy. De te magadnak tartozol felelősséggel a saját tanulásodért, az életed megszervezéséért.

Bármilyen korú is vagy, elkötelezted magad az iskola mellett, ehhez a közösséghez tartozol, melynek elvárásai:

- udvariasan köszönni, amikor megérkezel az iskolába (a köszönés formája például: Jó napot kívánok! A köszönés lerövidítése mindenképpen udvariatlan formának számít),
- a házirendet betartani, a legjobbat adni magadból,
- keményen, szorgalmasan tanulni,
- nem a minimumra törekedni,
- pontosnak lenni, nem hiányozni az órákról,
- a feladatokat időben, hiánytalanul teljesíteni,
- a házi feladatokat a saját érdekedben elkészíteni,
- nem válogatni, „csemegezni”, hanem a teljes iskolát elfogadni,

- tisztelni, támogatni, törődni másokkal,
- előzékeny, tiszteletteljes, felelős módon élni jogaiddal,
- tenni az erőszak ellen,
- vigyázni az iskola felszereléseire.

5. JUTALMAK, BÜNTETÉSEK

Az ideális világban ezekre nem lenne szükség. De emberek lévén, fontos a bátorítás is, a figyelmeztetés is, hogy a helyes utat megtaláljuk.

Az iskola mindig arra törekszik, hogy dicsérjen, ha valamiért büszkék lehetünk rád. A jó eredményeket, megnyert versenyeket iskolagyűléseken is kihirdetjük. Különleges munkáért, teljesítményért igazgatói dicséretet is kaphatsz.

A jutalmazás és a büntetés lehetőségeit, fokozatait a házirend részletesen tartalmazza.

6. PANASZOK, BEJELENTÉSEK

Ha szüleid vagy te magad panaszt szeretnétek tenni, javasoljuk, hogy közvetlenül az érintetthez forduljatok, vagy ahhoz, aki hozzád a legközelebb áll, akiben a leginkább megbízol. Ha tantárggyal összefüggő a probléma, akkor pl. az illetékes szaktanárhoz.

Mindenképpen neked kell azonban eldönteni, hogy végül kihez fordulsz segítségért. Biztos lehetsz abban, hogy senki sem fogja azt mondani – nincs megoldás. Mindannyian felelősök vagyunk azért, hogy a problémád megoldódjon.

7. GYERMEKVÉDELEM, IFJÚSÁGVÉDELEM

A tantestület minden tagjának kötelessége a gyermek- s ifjúságvédelem, bármely gyanú esetén intézkednie kell.

Mindenkinek tudnia kell, hogy az a gyerek, akivel rosszul bánnak, fél elmondani a problémáját. Ezért szükséges, hogy segítsük, bátorítsuk a rászoruló tanítványainkat, beszéljenek gondjaikról.

A gyermekek bántalmazásának különféle módjai lehetnek:

- elhanyagolás,
- fizikai bántalmazás,
- szexuális bántalmazás,
- érzelmi elhanyagolás.

Ha téged bántalmaznak, vagy ha tapasztalod, hogy valakit a társaid közül ér ilyen jellegű inzultus, fordulj hozzánk bizalommal! Iskolánk olyan nyitott légkört igyekszik teremteni, mely lehetővé teszi számodra, hogy bizalommal fordulj bárkihez, aki hozzád a legközelebb áll.

Minden információt személyesen, bizalmasan kezelünk. Csak akkor továbbítjuk, ha ez szükséges, s ezt veled megbeszéljük.

7.1 MEGHALLGATÁS, TANÁCSADÁS

Az emberek gyakran érzik, hogy segítségre van szükségük.

A tanácsadás nem azt jelenti, hogy valaki megoldja a problémádat. Ez meghallgatást jelent, segítséget abban, hogy több oldalról szemlélj az esetet. Több lehetőség megfogalmazásában segít, de neked kell eldöntened, hogy milyen utat választasz. Gyakran már az is segítség, megkönnyebbülés, hogy elmondod, ami a szívedet nyomja.

7.2 SEGÍTSÉGET KAPSZ AZ ISKOLÁBAN

Iskolánk fontosnak tartja a gyermekvédelmet, a segítségnyújtást, tanácsadást. Ugyanakkor mindannyiunk számára fontos a lelki támogatás is. Ezt természetesen a szaktanároktól is megkapjátok. Iskolánkban bármelyikőtök bárkihez fordulhat segítségért, tanácsért. Tanáraidban, bármit is tanítanak, megbízhatok, mert mindig diszkréten, segítően kezelik problémáidat, azok megoldását.

Mindazonáltal a gyerekek gyakran félnek megbeszélni gondolataikat tanáraikkal, hiszen ők nemcsak tanácsadók, hanem hatalmuk, tekintélyük is van. Az IDŐ segítségét szintén igénybe veheted.

Fordulhatsz akár külső személyhez is segítségért: Iskolaszék képviselője, független szülő, iskolapszichológus, iskolaorvos, nevelési tanácsadó stb.

Azt tanácsoljuk, hogy ahhoz fordulj, aki feltehetően a legmegfelelőbb személy ügyed elintézésében, s aki számodra a legjobb.

Vedd fel velük a kapcsolatot, s a megbeszélte időpontban és helyen fordulj hozzájuk bizalommal!

8. EGYÉB SZABÁLYOK

8.1 MOBILTELEFONOK, EGYÉB KÉSZÜLÉKEK

Hozhatsz az iskolába ilyen készüléket (bár ezekre mindig nagyon kell vigyázni). A mobiltelefont mindig kikapcsolt állapotban kell tartanod órák alatt, gyűléseken, a könyvtárban.

Fényképeket, hangfelvételeket, videofelvételeket csak engedéllyel készíthetsz.

8.2 VESZÉLYES ESZKÖZÖK

Ilyeneket nem hozhatsz az iskolába valamennyiünk biztonsága érdekében.

8.3 BIZTONSÁGOS KÖZLEKEDÉS

Kérd meg szüleidet, hogy amikor behoznak, vagy elvisznek az iskolából, a biztonság érdekében ne parkoljanak úgy, hogy az veszély forrása legyen! Ha autóbusszal, vagy vonattal közlekedsz, mindig legyél nagyon figyelmes! Használd a zebrát a főúton, s a síneken csak a kijelölt helyen menj át!

Ne kerékpározz az iskola kapuján ki-be, s az iskola területén! A kerékpártárolóban biztonságosan zárd le kerékpárod, hiszen nem tudunk érte felelősséget vállalni. Biztatunk ugyanakkor, hogy közlekedj bátran a bicikliutakon kerékpárral, hiszen ez egészséges testmozgás. Lehetőleg használj védősisakot!

8.4 SZEKRENYEK

Minden tanulóknak rendelkezik zárható szekrénnel. A kulcsokat az iskola gondnokától vehetitek át. Vigyázzatok a kulcsokra! A talált kulcsokat adjátok le a portán vagy a gondnoki irodában! Elvesztett kulcs pénzért pótolható csak.

Testnevelés órákon az öltözők kulcsait adjátok le a tanároknak! Értékeiteket a szekrényben őrizzétek!

8.5 TÁSKÁK

A táskákat vihetitek magatokkal, vagy be is zárhatjátok a szekrényekbe. Ebédidőben a polcokra helyeztétek táskáitokat!

8.6 TISZTASÁG, REND

Mindenki felel az épület tisztaságáért, rendjéért. Szünetekben, ebédidőben tegyétek rendbe a termeket! Elvárjuk, hogy minden helyiséget, ahol tanultok, dolgoztok, rendben hagyjátok el!

A szemetelést, rendetlenséget elítéljük.

Nem rágózhatsz, nem ehetsz tanítási órán, ez rendkívül udvariatlan cselekedetnek számít. (A hosszabb dolgozatok alatt, ha engedélyt kaptál, ihatsz, vagy esetleg ehetsz is.)

8.7 ÖLTÖZKÖDÉS

Az iskolai ünneplő ruha célja, hogy hangsúlyozza az összetartozást, tudni lehessen, hogy ti a Radnóti Miklós Gimnázium diákjai vagytok. A lányok számára sötét szoknya vagy nadrág és matrózblúz az ünnepi viselet, a fiúknak sötét nadrág, fehér ing és nyakkendő.

Ékszerek, hajviselet és a mindennapi öltözködés tekintetében elvárjuk mindenkitől a mértéktartást, hiszen ez munkahely mindannyiunk számára. Ugyanakkor a veszélyt okozó ékszerek viseletét nem engedélyezzük. Sportolás alkalmával biztonsági okokból semmilyen ékszert nem viselhetsz.

8.8 ÉRZELMI KAPCSOLATOK

A tanárok jól tudják, hogy a kamaszkor és a serdülőkor az érzelmi élet kiteljesedésének egyik legviharosabb, mégis legszebb időszaka, amely természetes módon hozza magával a fiúk és lányok közötti kapcsolatok elmélyülését. Ugyanakkor mindenkinek tudnia kell azt is, hogy közösségünknek 10 éves kortól a nyugdíjas dolgozóig minden korosztály részese. Ezért elvárjuk, hogy érzelmi kapcsolataidat diszkrét formák közé szorítsd, hiszen az, jellegénél fogva is, bensőséges környezetet igényel.

8.9 NAPIREND

Tanítási napokon az iskola 6.35-17 óráig van nyitva. Ezelőtt vagy ezután csak speciális elfoglaltság esetén tartózkodhatnak tanulók az iskolában. Próbákra, sportversenyekre, egyéb rendezvényekre természetesen, mivel az oktatás fontos része, nem vonatkoznak a tilalmak.

A könyvtárat a nyitva tartás rendje szerint használhatod.

8.10 HIÁNYZÁSOK

Ha előre lehet tudni, hogy hiányozni fogsz, akkor kérünk a szüleidtől egy feljegyzést, amit az osztályfőnöködnek kell leadnod legalább 24 órával korábban. Az előre nem látható esetekben is szüleidtől kérünk igazolást. Ha 3 napnál többet hiányzol, akkor kérjük, hogy szüleid telefonon jelezzék távolmaradásodat, s amikor iskolába jössz, hozz magaddal igazolást!

Ha valami más okból hiányzol (zenekari fellépés, stb.), tudasd az órát tartó tanárral, kérj engedélyt! S erről is hozzá írásbeli igazolást!

Hosszabb hiányzás esetén az igazgatóhoz kell fordulnod! (síelés, utazás stb.) Az iskola tiszteletben tartja a családok programjait. Ebből a célból egy évben csak egy alkalommal ad az igazgató engedélyt a távolmaradásra.